

Медии, видове медии, журналистика

Медия - коренът на думата медия е медиум – посредник, доставчик на информация. Медии са телевизията, радиото, вестниците, новинарските сайтове, а също и блоговете. Социалните мрежи (Instagram, Facebook, YouTube, Twitter и др.), в които различни потребители създават и споделят съдържание, могат да бъдат определени като медийни платформи. Медийното съдържание може да бъде разделено на развлекателно (филми, сериали, концерти, комедийни програми и др.) и информационно - такова, чиято основна задача е да съобщава и анализира актуалните събития. Вторият тип е свързан най-вече с професията на журналистите, чиято роля е да бъдат такива посредници и да предоставят качествена и проверена информация на публиката си.

Медиите са всички електронни или цифрови средства и печатни или художествени визуализации, използвани за предаване на съобщения и информация. За да бъдат медиите свободни, правителствата не трябва да налагат цензура. Макар и да няма общоприета дефиниция на понятието цензура, по същество то представлява ограничаване на правото на мнение, най-често на държавно ниво. В съвременната медийна среда, понятието преса включва както традиционните медии, каквито са вестниците и телевизиите, така и различните интернет платформи, които ни дават възможността да споделяме информация.

Както в миналото, така и до ден днешен продължават дебатите за това докъде може да стигне свободата на словото. В идеалния случай, водещ критерий е общественият интерес, но в света, в който живеем, е важно да знаем, че роля имат и други интереси, като този на собствениците на дадена медия, на политически или бизнес кръгове. Една тема няма да бъде подхваната от управляващите, ако не е била обсъждана от обществото, а това не би се случило, без информация за нея да излезе в медиите. медиите наблюдават какво правят управляващите и информират обществото за нередности. Политиците, които извършват нарушения, знаят, че могат да се озоват на първите страници на всички вестници и в централните новини на всички телевизии. В съвременните демокрации е прието, че медиите имат правото да публикуват информация, неудобна за политическите лидери. Тази информация обаче трябва да е достоверна, в противен случай засегнатият може да търси правата си заради клевета. Поспорни са казусите, когато публикуваната информация засяга

националната сигурност или правата на някого, като например правото на неприкосновеност на личния живот. Тогава трябва да се прецени внимателно дали интересът на обществото да научи тази информация има превес над другите засегнати интереси и права.

Журналистите са посредници, които предоставят информация на обществото, за да може то да прави информирани избори, да разбира и оценява случващото се, да разбира миналото и да научава повече за текущите събития. За тази цел журналистите:

- ✓ Задават въпроси, за да изяснят действията на различните институции и обществени представители;
- ✓ Помагат на различни групи от хора да имат контакт, да научават едни за други. Но също така, уважават правото на хората да не искат да бъдат показвани в медиите;
- ✓ Когато се съмняват в нещо, разследват и разкриват скрити от обществото факти, които обаче са важни за това истината да излезе наяве;
- ✓ Изслушват дори и крайни гледни точки, с които не са съгласни, и търсят причината за тези крайности;
- ✓ Знаят на кого могат да разчитат за експертно мнение в различни области;
- ✓ Журналистите са задължени да представят събитията безпристрастно.

Безпристрастността не означава задължителна неутралност по всяка една тема. Някои проблеми изискват от журналиста да заеме позиция, особено ако има риск чувствата на хората да бъдат наранени. Журналистите не трябва да допускат разпространяването на послания, подстрекаващи към насилие и насаждащи омраза и трябва да реагират, когато събеседниците им използват такава реч.

Не трябва да забравяме, че свободната преса е много важна за демокрацията. Свободата на изразяване позволява на гражданите да говорят свободно и да критикуват държавните лидери, без да се страхуват. Някои журналисти са жертвали живота си в борбата за това право.

Медиите са незаменим инструмент, който помага на хората да се информират за различни теми и им дава платформа да изразяват своите мнения и виждания.

Днес не е нужно да сме били свидетели на нещо, за да знаем, че се е случило. Някога хората са се информирали или като са виждали нещо лично, или по разкази на други хора, често изкривяващи реалността. С развитието на медиите можем да получаваме все повече и все по-непосредствена информация от различни точки на света. Телевизионното излъчване ни прави свидетели на събития, развиващи се на стотици или хиляди километри, а с интернет, информацията идва по-бързо от всякога. За да не се изкривява картината, медиите трябва да показват всички гледни точки, дори и непопулярните.

Видове медии:

Медиите са средство за предоставяне на информация, което оказва голямо влияние върху днешното общество. Силата им е в това да предоставят възможности за избор на решения по различни въпроси чрез представената информация.

Печатни медии - печатните медии са масмедии, които използват изображения и писане на хартиен носител за предаване на информация.

Вестниците са първият открит вид медия за масово осведомяване, възникнала в подобен на сегашния си вид през XVII век в Европа. Вестникът е печатно периодично издание, най-често ежедневно или ежеседмично и обикновено съдържащо новини, мнения и анализи, често придружени от реклами. Вестниците имат функцията да предоставят информация, да осигуряват забавление, да критикуват други публикации и да предлагат решения на някои проблеми в ежедневието. Повечето традиционни издания съдържат и рубрики с редакционни статии и лични мнения на избрани автори. Вестниците обикновено се печатат на рециклирана хартия.

Списания - Списанието е една от медиите, която осигурява забавление на своите читатели. То обикновено е адресирано до определена група читатели и формира тяхното мнение. За разлика от вестниците обикновено има по-малък формат, по-голям обем, страниците са скачени, има корици, по-необвързано с ежедневието съдържание, по-обширни и задълбочени материали и по-рядка честота на излизане. С навлизането на

компютърната обработка и предпечат през 1980-те години много от списанията се отпечатват на луксозна гланцирана хартия, с висококачествен печат и фотографии и изобилстват от рекламни послания. Списанието има функцията да служи като източник на информация, да е източник на най-новите модни тенденции и други.

Бюлетини - бюлетинът е периодично издание с известия и съобщения, обикновено под формата на листовки. Бюлетините са локални и обикновено се разпространяват само в определени кръгове. Бюлетинът се състои от лист или листове хартия със среден размер, които съдържат конкретна тема. Бюлетинът се отпечатва само в определен тираж, защото целта му е да предостави информация на самата група.

Електронни медии - За разлика от печатните медии, които се създават на хартиен носител, електронните медии всъщност използват различни видове електронно оборудване за предоставянето на информация. За по-лесно разбиране, ето видовете масмедии, заедно с примери за електронни медии:

Телевизия - телевизията е една от електронните медии, която предава информация. Тя е телекомуникационна технология за приемане и предаване от разстояние на движеща се картина, черно-бяла или цветна (видео), обикновено придружавана от синхронизиран звук. Телевизията, притежавана от всяко домакинство е едно от средствата за масова информация, които имат голямо влияние върху живота на хората. Тя е в състояние да предоставя важна и актуална информация, да осигурява забавление и да образова чрез определени програми.

Радио - радиото е средство за масова информация, което предава информация чрез радиовълни.. Чрез радиовълните се пренасят говор и музика. За да може комуникацията да протича добре, изисква наличие на предаватели на радиовълнови сигнали и радиоприемници. Радиото предоставя различни видове информация и забавления. То е най-добрата рекламна медия поради широкия си обхват и ниската си цена.

Кино - кинофилмът е история, реализирана и разказана чрез бързо сменящи се изображения на екран. Те се създават чрез записване на

поредица от фотографски снимки, чрез използване на анимация или чрез други техники за визуални ефекти. Филмите най-често са предназначени за показване по телевизията или в кината. Филмите играят важна роля в културния живот – като изкуство, като източник на забавление и като средство за образование и информация. Визуалните и музикални елементи на филмите са универсално разбираеми, а преводът на текстовото им съдържание чрез дублаж или субтитри дава възможност за тяхното международно и универсално разпространение. Съществуват игрални и документални филми.

Мобилен телефон - в допълнение към телевизията, друга електронна медия, която е не по-малко популярна и притежавана от почти всички хора, е мобилният телефон. Той е електронно телекомуникационно средство, свързан към клетъчна мрежа. Броят на мобилните телефони днес е много по-голям от общото население на света. Мобилните телефони вече не са само инструмент за разговори. Мобилният телефон има много допълнителни функции, като часовник, калкулатор, камера и търсачка.

Интернетът е неразделна част от живота на хората днес. Той е глобална система от свързани компютри, която работи чрез стандартизиран комплект от протоколи. Интернетът е способен да предава информация в *реално време* чрез телефон или *видеоразговор*. Популярността му дори надминава телевизията. Интернет присъства в мобилните телефони на всеки. Интернет е способен да свърже някой, който е на един континент, с хора, които са на друг континент. Това широко покритие на много ниска цена е това, което прави интернет първият избор на всеки за получаване на най-нова информация.

Електронната книга е книга, предоставена в цифров формат, която се състои от текст, изображения или и двете, четима на компютри или други електронни устройства.

Компактдискът (Compact Disc, CD, CD-ROM) е оптичен носител на информация във вид на диск, информацията от който се чете с помощта на лазер. Първоначално компактдискът е бил създаден за цифрово съхранение на звукозаписи (т. нар. CD-Digital Audio или CD-DA), обаче в днешно време той широко се използва като устройство за съхранение на данни с широко предназначение (т. нар. CD-ROM).

Компютърът е изчислително устройство с общо предназначение, което може да бъде програмирано да извършва набор от аритметични и/или логически операции.